

Rumunska zalaga Nemčijo

NEMCIJA DOBIVA VSAK DAN 100 ŽELEZNIŠKIH VOZOV PETROLEJA IZ RUMUNSKÉ. — POLJE SE OBDELUJE. — INDUSTRIJA SE JE RAZVILA. — RUMUNCI SO POTOPILI MNOGO LADIJ Z ŽITOM. NEMCI SO JIH DVIGNILI. — ŽITO JE BILO ZA SVINJSKO HRANO.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Stockholm, 1. aprila. — Nek švedski poročevalec, ki je bil v decembru na Rumunskem, priporoča, da je zasideno ozemlje na Rumunskem pozorišče intenzivnega poljedelskega in industrijskega dela.

Ta delavnost povzroča na Rumunskem veliko preseñenje, kajti veliko delo ni v deželi v navadi. Bogata zemlja je dajala, kar so ljudje potrebovali. Delati ni bilo treba mnogo.

Rumunska je zelo mnogo trpela v tej vojni; toda ne tekom dejanskih bojev v kratki kampanji nemškega prodiranja, temveč mnogo bolj zaradi tega, ker je umikajoča se armada vse uničila, vsled česar je trgovina prenehala. Mnogo škode je bilo povzročene v obdonavskem pristanišču Turn-Severinu. Pomoli so bili uničeni in iz tovarn so vzeli najvažnejše orodje. Kolikor strojev pa so pustili, so jih razbili s kladivom.

Plovba po Donavi je morala prenehati, kajti potopili so veliko število ladij in z žitom napolnjenih bark. Toda v nekaj tednih je bila blokada odstranjena in cela vrsta bark je pričela voziti na Ogrsko z različnimi potrebščinami, katere so centralnim državam tako zelo primanjkovali. Potrebovali so osem do deset tednov, predno so te stvari prišle v Nemčijo.

V decembru je odplulo proti severu več brodovij splavov s žitom iz leta 1917. Nemei so napeli vse sile, da so dvignili nekatere ladje pri Turn-Severinu. Nekatere so jim dale celo leto opraviti, predno so bile sposobne za plovbo. Žito nekaterih ladij, ki so ležale po več kot eno leto v vodi, je bilo še vedno dobro za svinjsko hrano.

Na pomolih v Turn-Severinu so bile cele armade delavcev pod nemškim in avstrijskim vodstvom. Večinoma so bili Rusi, Rumuni in Italijani.

Lanska vinska letina na Rumunskem je bila zelo bogata. Nek nemški nadporočnik, ki je oskrboval kraljeve vinograde v Segareci, je opazil, da so Rumunci sežigali kufe gnoja, kadar se je posušil. Častnik pa je naučil kmete, kako se naj z njim ravna, da ima večji učinek. Najboljši nemški izvedenec v vinarstvu vodi tehnično stran v kraljevih vinogradih.

Zemlja je dobra, toda prejšnji obdelovalci niso izbrali prave vrste trte, ki je za tamšnjo zemljo najpripravnjša. Prej so gojili 25 vrst trte. Nemei pa zdaj pridelujejo zelo dobro mozelko vino in burgundea.

Rumunski kmet ne zahteva veliko. Ponavadi živi ob koruzi in slivovki. Denar pozna le malo. Svojo obleko tke sam. Lastnike zemljišč sovražijo in jim ne zaupa. Večkrat ima tudi povod za to.

Nemei plačujejo s papirnatim denarjem blago, ali pa delo. Vsakdo pa mora delati. Celo cigane so zbrali in jih stražijo vojaki črne vojske. Cigane morajo vsako jutro buditi in jih goniti na delo. Kadar pa so prebudeni in pridejo na delo, tedaj so skrbni delavci.

Nemei pravijo, da je bilo njihovo najtežavnejše delo, zopet popraviti oljnata polja okoli Campine. Našli so divjo pokrajino zavito v temo in gost dim. Petrolej so zažgali in tanki so bili razbiti.

V prvem tozadevnem poročilu se je naznanilo nemški vladi, da ni mogoče popraviti škode. To poročilo pa je bilo objavljeno skupno z naznanilom, da bo v nekaj dneh ali tednih vse zopet v polnem obratu. Zavezniške vojske oblasti so v sporazumu z rumunsko vlado uničile oljnata polja, da se jih sovražnik ne bi mogel posluževati.

Rumunci so zaslužili lep denar pri popravljanju in stroške so morali plačati Nemei.

Iz vrelcev so napeljali cevi do železniške postaje, kjer čakajo prazni petrolejski železniški vozovi, ki potem vozijo v Nemčijo. Vsak dan se odpelje iz Campine več kot 100 železniških vozov z petrolejem, ki ga Nemei rabijo za svoje podmorske čolne.

Japonske intervencije ne bo.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 29. marca. — Kakor pravi poročilo na "Daily Mail" iz Tokio, sta ministrski predsednik Terashi in zunanji minister Motono naznanila, da je Japonska prijazna boljševiški vladi in da zaradi tega zdaj ne vidi nikakega povišja za oboroženo intervencijo v Sibiriji.

Smrt rojaka.

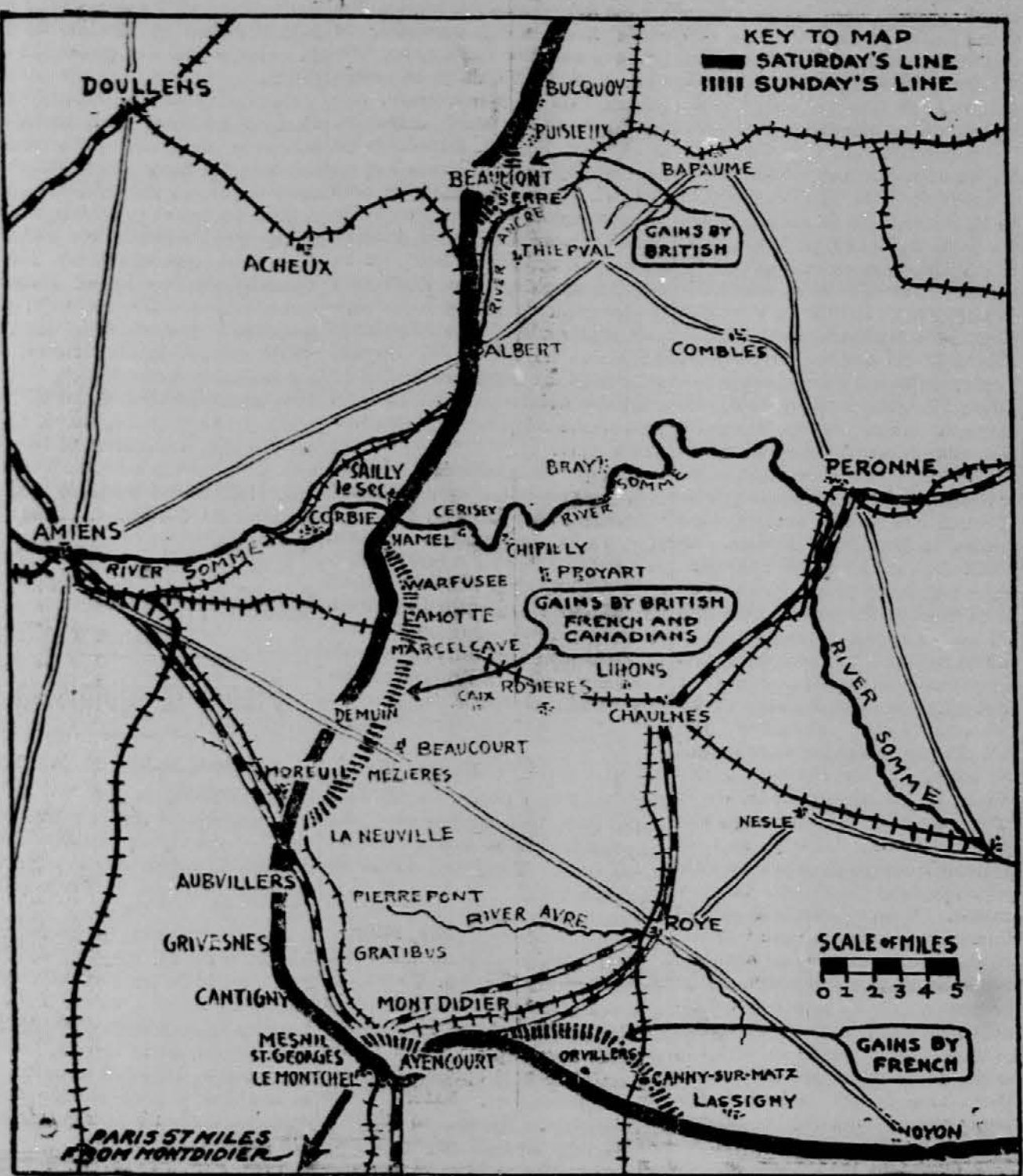
1. aprila 1918 zjutraj je umrl rojak Martin Predanich star 32 let, 9 pa ranjenih.

let. — Pogreb se vrši v torek, 2. aprila ob 10. zjutraj iz 754 Anderson Ave., Grandwood, N. J., kjer stannje njegov brat Jože Predanich.

Bombardiranje Pariza.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 1. aprila. — Danes popoldne se je obnovilo bombardiranje Pariza z dalekoročnim topom. Ubite so bile 4 osebe, ranjenih pa 12.

ZAPADNO BOJIŠČE: PUNKTIRANA ČRTA OZNAČUJE OZEMLJE, KI SO GA DOBILI ZAVEZNIKI DO SOBOTE DO NEDELJE.

Položaj na zapadnem bojišču

NEMCI SO ZAČELI PEŠATI. — V BOJIH SE POSEBNO ODLIKUJEJO ANGLEŽI. — AMERIKANCI V AKCIJI. — IZ ZANESLJIVIH VIROV SE POROČA, DA JE PADLO DOZDAJ V NOVI NEMŠKI OFENZIVI NAJMANJ 300,000 NEMCEV. — OB CELI FRONTI SE VRŠE SKORAJ BREZPOMEMBNI ARTILERIJSKI SPOPADI. — ANGLEŽI SO ZAPLENILI V NEKEM NAPADU 40 STROJNIH PUŠK IN EN ZAKOPNI MOŽNAR. — KAKO SO PRAZNOVALI AMERIŠKI VOJAKI VELIKONOČ.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Angleški armadni glavni stan v Franciji, 31. marca. — (Poročilo Ass. Press). — Zadnjih 24 ur je poteklo neuspešno za napadajoče Nemce ob angleški sekiiji nove boje fronte To je bil izvanredno dolga čas za branilce. V tem jutru so držali Angleži celo svojo črto s polno močjo ter so uničili številne nemške naskoke na različnih točkah ter uspešno pričeli v inicijativo na raznih mestih.

Najbolj intenziven boj se je šel nadalje vršil južno od reke Somme v ozemlju, kjer so se Francozi tako uspešno vstavili Nemeem.

Najbolj odlično dejstvo konflikta na severnem delu fronte je, da so Angleži zopet uničili veliko število sovražnikov, kar bo, dasiravno ne zveni posebno milo, tudi končalo vojno.

Danes so pričeli Angleži z gibanjem naprej v okolici Feuchy-Copse, istočno od Arras. Pričeli so z lokalnim naskokom ob treh zjutraj ter potiskali tako močno, da so vzeli nazaj kos ozemlja dolgega nekoliko 1500 jardov ter v globini 200 jardov. Ta uspeh ima taktične prednosti vendar pa je majhen v primeru z dejstvom, da so mogli Angleži po desetih dneh krvavih bojev vprijeti ofenzivno operacijo.

Južno od reke Somme, kjer se vršili tako številni krvavi boji, imajo Angleži, kot vse kaže, položaj dobro v rokah, in raz mestno hišo v Moreuil krog katerega kraja se je vršilo toliko krvavih bojev, vira glasom zadnjih poročil še vedno angleška zastava.

Eden najbolj dragih napadov, ki jih je včeraj skušal vprijeti so Nemei, ki se je pripravljala na

vračnik med Morlaucour in reko Somme, je bil oni, ki so ga vpriporili proti avstrijsko-ogrskim četam malo popoldne.

Napadaleci so prišli naprej v masah, a Angleži so se jim vrgli nasproti s tako silo, da so potisnili Nemece nazaj, potem ko so pustili na licu mesta 300 mrtvih.

Sijajen uspeh je bila tudi angli. operacija pri Lassigny farmi med Albertom in Arrasom, ki se je končala z ojačenjem obrambne črte.

Nemei so se morali umakniti z velikimi izgubami, in angleške čete so se vrnile z 200 jetniki, 40 strojnimi puškami ter enim zakopnim možnarjem.

Južno od Arras je vpriporil včeraj sovražnik dva naskoka.

Prvi se je izvršil v bližini Hamelcourta ob železnici Arras-Bapaume. Drugi je bil severno od Boileux-St. Mare. Oba ta naskoka smo odbili, dasiravno so se vršili težki boji krog Boileux.

Tekom te operacije so napredovali Nemei v velikem številu po intenzivnem obstreljevanju angli. črt skozi dve uri. Na treh mestih je se posrečilo sovražniku prodreti obrambne črte in pričel se je obupen boj moža proti možu. Angleži so se tako močno upirali, da so se Nemei umaknili vsprčo velikih izgub.

Severovzhodno od Arras so vpriporili Nemei v soboto po težkem obstreljevanju majhen napad ter potisnili naprej preko nekaj ozemlja vendar pa je bila cela ta operacija tako majhna, da jo je komaj vredno omenjati.

Nepotrjeno poročilo je danes javljalo, da se je veliko skupino Nemecev, ki se je pripravljala na

napad na gotovem mestu boje fronte zajelo v križni ogenj artilerije in strojnih pušk ter jo popolnoma uničilo.

Posledice bojev na angleški fronti južno od Somme tekom preteklih dveh dni so bile zadovoljive. Težki nemški napadi na obeh straneh reke Luce so v petek prišli Angleži da so se nekoliko umaknili.

V petek ponoči je potisnil sovražnik naprej ter vdrl v velik gozd severovzhodno od Morrey, kar je stvorilo precej neprijeten položaj za branilce.

V soboto so Angleži sklenili restavrirati črte, in odposlali so kavalერიjo v namenu, da se izčisti gozd ter nanovni vstanovi pozicije severno od Morrey.

Program je v polni meri uspel. Kavalერიja je pregazila gozd kot ga pregazi zimski vihar in prisilila sovražnika, da je padel nazaj, ne le na tem mestu, temveč tudi bolj severno.

Severno od reke Luce je vpriporil sovražnik večeraj zjutraj močne napade na angleški črti med Warfusse in Marcellave.

Pred tem napadom je šlo silno artilerijsko obstreljevanje. Kavalერიja je zopet prišla v akcijo in ob deseti uri so bili Nemei prisiljeni priznati poraz ter se umakniti z velikimi izgubami.

Nekoliko pozneje je pričel sovražnik s silnim obstreljevanjem med Warfusse in Somme ter pričel po dveh urah prodirati v masah.

Napadu je bila določena ista usoda kajti nemške čete so naletele na kavalერიjo in angleška črta je ostala nedotaknjena.

Avstrijska mirovna ponudba

AVSTRIJA JE POTOM ŠPANSKE PONUDILA ZAVEZNIKOM MIR. — OBRNILA SE JE NA ANGLIJO. — AVSTRIJA JE PROSILA, DA SE TA PONUDBA DRŽI TAJNO. — LAŠKA MEJA OSTANE NEDOTAKNJENA. — ZA PONUDBO STA VEDELA KERENSKI IN TEREŠČENKO. — PIŠE H. BERNSTEIN.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Petrograd, nedelja, preko Londona, ponedeljek, 1. aprila. — Prejel sem podrobno potrdilo kabelskega poročila, katerega sem poslal glede avstrijske separatne mirovne ponudbe zaveznikom.

Ko je bil znani revolucionist in zgodovinar Vladimir Burčev v trdnjavi sv. Petra in Pavla, sta bila njegova sojetnika ministra Tereščenko in Avksentijev ter nekaj drugih članov provizorične vlade.

Tu je Burčev izvedel podrobnosti o separatni mirovni ponudbi Avstrijsko-Ogrske.

Burčev je hotel to objaviti, toda ob istem času so razburljive vesti preprečile objavo.

3. oktobra sem kategorično objavil, — je rekel Burčev, — da je Avstrija potom španske vlade ponudila Angliji separatni mir z zavezniki. Angleška vlada je potem, ko je prejela dovoljenje od zaveznikov, vprašala za pogoje. 5. novembra je ruska provizorična vlada prejela od Balfourja skozi angleško poslanstvo brzojav, ki je sporočil, da je 1. novembra avstrijski poslanik v Bernu obvestil tamošnjega angleškega poslanika, da je Avstrija pripravljena pričeti mirovna pogajanja, tajno in ločeno od Nemčije in drugih centralnih držav.

Avstrija je prosila, da se ta ponudba drži tajno in avstrijski zastopnik je rekel, da je njegova vlada izjavila, da navzlic njenim tedanjim uspehom jamči nedotakljivost laške meje, kakor pred vojno.

Ruska provizorična vlada se je strinjala z avstrijsko ponudbo in je v tem smislu obvestila Avstrijo. Ta važni dogodek je ostal za gotovo dobo tajej. Razun Kerenškega in Tereščenka je le nekaj članov vlade vedelo za to tajnost in vsi so bili obvezani molčati.

7. novembra je bila provizorična vlada strmoglavljena in pogajanja so izostala.

Na pariški konferenci bi se imelo razpravljati o avstrijski ponudbi, ki je bila zelo ugodna za Rusijo.

Severno od Arbercourta so Angleži z naskokom zavzeli važno ozemlje, katero so Nemei trajno držali.

Sedaj je mogoče povedati zgodbo sijajne angleške obrambe v preteklem tednu južno od reke Somme.

To je povest o mali armadi, sestavljeni največ iz različnih oddelkov, katere so zbrali v veliki krizi in ki so uspešno držali ozemlje življenjske važnosti proti številnim besnim napadom Nemecev.

Naše čete so nadalje pripravljene za obrambo proti nemškim tankom. Ameriška artilerija strelja na sovražno črto, in sovražni topovniki odgovarjajo, dasiravno je škoda na naši strani malenkostna.

Neko zajeto poročilo kaže, da so dobili Nemei povelje, naj skušajo dobiti natančne informacije glede Amerikancev.

Opisana je ameriška uniforma ter oprema ameriških čet.

Na velikonočno nedeljo so se misli mož v ameriški armadi obrabile bolj kot kdaj prej od trdega polja ubijanja. Velika noč je bil dan novih upanj za demoracijo in prostost človeštva.

Verske ceremonije so se vršile v različnih taboriščih. Može je, ki so bili uradniki, trgovci ter v neštevilnih drugih poslih se pred letom dni, obdani od svojih družin in ki so sedaj pripravljene dati svoja življenja v največji bitki svetovne zgodovine, so prisostvovali službi božji.

Bil je to mrzel in deževen velikonočni praznik. In tedaj se ni vršila nobena običajnih parad, Ce la fronta je bila tiha. Z blatom pokriti kurirji so dirjali semintja na svojih motornih kolesih, avtomobili so lučali blato na ljudi po cestah, dočim so naši fantje hladno in veselo korakali na prejšnji skozi to neizmerno blato. V neki strinski cerkvi v mestu bila z vojnimi črtami je videl pisec tega članka ameriške vojake in francoske vojake klečati na stopnicah istega oltarja.

Sklanjali so svoje glave ter molili poljubljali razpelo.

Eden izmed francoskih vojakov je položil svojo roko na rame ameriškega vojaka ter se molče ozrl slednjemu v lice. Nikazih besed nista izpregovorila, a molk je govoril več kot cele knjige.

maknila, najhujše v smeri proti severu.

Neka ameriška patrulja je stopila v nemške zakope tekom pretekle noči trirat. Pri eni teh ekspediciij je naletela na žične ovire napolnjene z elektriko. Ob drugi prišli je izmenjala strela s sovražnikom, a se je vrnila brez vsakih izgub.

Naše čete so nadalje pripravljene za obrambo proti nemškim tankom. Ameriška artilerija strelja na sovražno črto, in sovražni topovniki odgovarjajo, dasiravno je škoda na naši strani malenkostna.

Neko zajeto poročilo kaže, da so dobili Nemei povelje, naj skušajo dobiti natančne informacije glede Amerikancev.

Opisana je ameriška uniforma ter oprema ameriških čet.

Na velikonočno nedeljo so se misli mož v ameriški armadi obrabile bolj kot kdaj prej od trdega polja ubijanja. Velika noč je bil dan novih upanj za demoracijo in prostost človeštva.

Verske ceremonije so se vršile v različnih taboriščih. Može je, ki so bili uradniki, trgovci ter v neštevilnih drugih poslih se pred letom dni, obdani od svojih družin in ki so sedaj pripravljene dati svoja življenja v največji bitki svetovne zgodovine, so prisostvovali službi božji.

Bil je to mrzel in deževen velikonočni praznik. In tedaj se ni vršila nobena običajnih parad, Ce la fronta je bila tiha. Z blatom pokriti kurirji so dirjali semintja na svojih motornih kolesih, avtomobili so lučali blato na ljudi po cestah, dočim so naši fantje hladno in veselo korakali na prejšnji skozi to neizmerno blato. V neki strinski cerkvi v mestu bila z vojnimi črtami je videl pisec tega članka ameriške vojake in francoske vojake klečati na stopnicah istega oltarja.

Sklanjali so svoje glave ter molili poljubljali razpelo.

Eden izmed francoskih vojakov je položil svojo roko na rame ameriškega vojaka ter se molče ozrl slednjemu v lice. Nikazih besed nista izpregovorila, a molk je govoril več kot cele knjige.

Z ameriško armado v Franciji 31. marca. — (United Press). — Gibanja čet za nemškimi črtami se stalno večajo. Izvedelo se je, da se je ena divizija premaknila v zakope na fronti pri Toulu v četrtek, da pa se je zopet v soboto u-

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK BAKER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
62 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Da celo leto valja list na Ameriko	Da celo leto na mesto New York	\$4.00
Da cel let na mesto New York	Da cel let na mesto New York	2.00
Da cel let na mesto New York	Da cel let na mesto New York	1.50
Da cel let na mesto New York	Da cel let na mesto New York	1.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.50.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisov in oznake ne so prijemljivi.
Denar naj se blagovito pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prikaže stari naslov, da hitreje najdemo naslovnika.

Deposits in pošiljankam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"

62 Cortlandt St. New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Južna Amerika in Nemčija

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 2, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Noben človek ne more boljše svariti republike Južne in Centralne Amerike pred ogrožanjem njih blagostanja in neodvisnosti kot je vsebovano v nemških načrtih o svetovni nadvladi kot je vikom Bryce, kojega prijateljska proučevanja razmer med latinskimi narodi na jugu, so se vršila veliko število let in kojega dozorela sodba zahteva respekt vseh ljubiteljev prostosti.

V svoji knjigi "Južna Amerika. Opazovanja in utisi", katera je izšla leta 1912, se ni lotil za te latinske narode kot jo je izvršil s tako sijajnim uspehom za nas v knjigi "The American Commonwealth", objavljeni pred 24 leti, pač pa je dal svetu izčrpiliv pregled položaja in problemov teh narodov.

Ta pregled je bil od tedaj naprej največje vrednosti za proučevalce političnih razmer v zapadni hemisferi.

Interesi lorda Bryce glede teh dežel niso interesi državnika, ki prične naenkrat razumeti pomoč, katero bi ti narodi lahko nudili njegovi lastni deželi v boju življenjske važnosti.

To je zanimanje filozofičnega opazovalca, ki je skozi leta uporabljal najboljše sile svojega ostrga in informiranega duha, da pospešuje boj za prostost, kjerkoli so ljudje posvetili svoja življenja za to prostost.

Vsled tega ne govori iz njega izključno politik, ko pravi:

— Ta vojna ni slična nobeni drugi, kar jih je videl svet, ne le glede obsega, temveč tudi glede vprašanj, ki so prizadeta pri tem.

To je vojna — principa; to je vojna, ki jo vojujejo za prostost proti vojaškemu tiranstvu.

To je vojna rešitve človeštva pred zaslužnjem od strani ene slovahlepne in agresivne sile, koje vojaški načelniki so izjavili, da hočejo najprvo obvladati Evropo, nato pa celo zapadno hemisfero.

To je tudi dovedlo Združene države do tega, da se bore ob strani zaveznikov v Evropi.

Vojni cilji Združenih držav so tudi naši, da se pripomore do zmage javnemu pravu, katero je kršila Nemčija, ko je vdrla v Belgijo; da se zopet ustanovi vero v pogodbe, katero hoče Nemčija vedno kršiti kadarkoli bi zahtevala to njena prednost; da se zagotovi varnost nekombatantov, katere je nemška vlada masakrirala na morju in na kopnem in da se reši prostost največje nevarnosti, ki ji je kedaj pretila.

Nemška zmaga bi izgnala republikanstvo iz sveta, kajti nemška vlada vlada s pomočjo sile, ustrahovanja in okrutnosti.

Možje v J. Ameriki kjer se je prostost nanovč rodila pred sto leti, sodeležani San Martina, Bolaviarja in O'Higginsa in številnih drugih argentinskih, čilenskih in urugvajskih domoljubov, kojih spomin je danes čaščen, bodo gotovo naklonili svoje simpatije onim, ki vojujejo v Evropi bitke demokracije in človečanstva.

Južna Amerika je bila dolgo časa pozorišče nemških intrig in nemške propagande, ki se je obračala prvič na odločenje južnoameriških narodov od njih naravne zveze z latinskimi deželami v Evropi in na uničenje dobrega političnega sporazuma z narodi, iz katerih je izhajala inspiracija za njihove državne in socialne naprave.

V drugi vrsti pa so hoteli potom te propagande ustanoviti nemško preponderanco ali preutež, ki bi konečno in v zvezi s trgovinsko odvisnostjo dovedla do absolutne tevtonske hegemonije.

Da se doseže ta cilj, so uporabljali najbolj zavratne metode, ki si jih je mogoče izmisliti, in Južna Amerika je bila pozorišče, na katerem je igral Berlin eno svojih najbolj zapletenih dram spletkarenja in brezobzirne ambicije.

Doseženih uspehov ni mogoče primerjati z uporabljeno energijo. Neizogibno prusko samorazkritje je prišlo ob pravem času, da so se odprle oči vsakega javnega moža v Južni Ameriki, ki so bile slepe glede motivov, navdajajočih preveč vnete častilce in prilizovalce. Kako veliko število je bilo slednjih, je vprašanje, na katero ni mogoče odgovoriti.

Značilno je bilo da nemško diplomacijo, da je podcenjevala zmoglosti ter slabo sodila intelektualne sile južnih Amerikancev, s katerimi je postopala na slabo prikrit način.

Dopisi

Dunkirk, Kansas.

Čitala sem dopis iz Mascoutah, Ill. Vaš pouk je zadosten, zakaj, vrjetno je, da jacea in gosja mast ne dela skazo koruzni moki. Upam, da vsaka gospodinja zna speči koruzni šarkl, ali podomače pečenjak, toda nam družinskim gospodinjam ne dovoljuje račun, rakiti jacea in mast v vsakdanjem kruhu, zakaj, jacea imajo visoko ceno. Znano je, da Slovenke smo varčne kuharice, če hočemo kaj beličev pripraviti, zato ponavadi delamo kruh iz moke, vode in soli. Upam, da se pomiri najina srdi-tost; spoznala sem v Vašem dopisu, da se imate nečne občutke do drugega spola in se niste pozabili Vaše matere, da je žena. Gotovo ste ji hvaležni, da je Vam podarila Vaše srečno življenje.

Pribrenjal je neki sršen iz White Pine, Mich., in s svojim strupenim smrčkom pokusil juho, katera bi se ohladila brez njega. Lepše, da bi bil žlico s seboj prinesel, mogoče veruje, da ljudje revnega stanu ne potrebujejo žlice. Gotovo se moti in kadar čita dopise, naj ne bo preveč zamišljen v rdeče evetke, ali mogoče je očala izgubil in zato ni bolj razločil dopisa iz Dunkirka, Kansas. Omenil je, zakaj se ne pohljal, kake potice da pečem. Gotovo on še ni videl toliko potice, kakor sem jih že jaz napekla, poslušaj če je kateri našel rdečo rožo, prišla sem na pomoč z okusnimi poticami ter tudi s katero sladko torto in osladili smo začetek zakonskega jarmca. On piše, da se ne more ozirati po takih, ki so cesarska mesta videli. Ni pa njemu znano, da so tudi v mestih, delavski sloji, mogoče tretji del, kdor pa se hoče pošteno preživeti, mora se dela poprijeti tako na deželi, kakor v mestih. Mnogo kmečkih deklet zapusti rodno vas ter gre v mesta iskati sreče in nobena ne obžaluje svoje izkušnje. Obžalujem, da je prepozno, da bi prišel v veliko-nemne praznike in pokusil potice: gotovo bi se je navzli in ne bil bi srdit, da je dobil prenat košček. Očita nam znan zaspanost. Gotovo nam je nevoščljiv našemu udobnemu življenju, posebno katera mati ima brhke hčerke, da nam opravijo zgodna dela jutraj in nana postrežejo s škodeljico kave poprej ko zlezemo izpod gorke odeje.

Treba, da končam. Upam, da so bodo umirili in nas nehali pikati ti strupeni sršeni. Ni čudno, da ima gospod urednik nabrušene skurje in neštevilno dopisov potuje v koš; res, železo je njegovo potrpljenje.

Pozdravljam vse čitatele in slovenske gospodinje, posebno pa newyorško kuharico in pečarjem želim obilo zabave v našem listu "Glas Naroda".

L. T.

Akron, Ala.

Malokdo se oglasi iz južnih držav. Tu ni nobene slovenske naselbine; nas je le par Slovencev, ki se pečlamo. V gozdu delamo doge. Zasluži se, kakor kdo dela; kolikor več narediš, več dobiš. Kuhamo ponajveč polento in riž. Pa kaj hočemo drugega, ko je vse tako drago. Ne vemo, kako bo šlo naprej. Država je suha in nimamo kaj, da bi se pokrepčali; zadovoljni moramo biti z vodo. Postalo je že toplo in gozdi so ozeleneli ter skrajnjaki prepevajo.

Pozdrav vsem Slovincem in Slovenkam.

J. O.

New York, N. Y.

Minul je post in prišel je čas veselice. Prvo veselico z gledališko igro po Veliki noči bo priredilo slovensko pevsko in dramsko društvo "Danica", in sicer Belo nedeljo v slovaški dvorani v Greenpointu, 20 Nassau Avenue, Brooklyn. Mlado društvo se jako lepo razvija in živa vsestranska naklonjenost slovenskega brook-

čina, ki j bil očividen številnim neinteresiranim opazovalcem in katerega so brez vsakega dvoma gotovo v polni meri razumeli pretkani in dobro informirani voditelji republikanskih zadev v Južni Ameriki.

Zadnji dogodki v nemški dvoreznosti pri postopanju z južno-ameriški republikami so bili tako odkrito sovražni ter tako polni zaničevanja, da je moglo biti le malo mož, ki niso razumevali resničnega stališča ter neizpremenljivega namena Berlina.

Pretnje nemške zmage se ne more napačno tolmačiti v nobeni republiki.

Lord Bryce je to jasno ugotovil s par besedami. Svoje slike ni pretiral in njegova svarila bodo ojačili nauki onih južno-ameriških državnikov, ki so zvedli svoje dežele proč od nemške nevarnosti te rjih ohranili verne svojim principom neodvisnosti.

lynskega občinstva, kar se posebnost kaže pri društvenih prireditvah. Tako se more pričakovati, da bo tudi pri bodoči veselici mnogobrojna vdeležba.

Sheboygan, Wis.

Čitali smo mnogo dopisov iz naše naselbine v tem zimskem času. Ne vem, kako vendar je to, da od kar je izbruhnila Slovenska Narodna Zveza v tej naselbini, je ljudstvo nekakor razburjeno. Člani S. N. Z. trdijo, da je že zmaga gotova, da bodo osvobodili slovenski narod v stari domovini, člani Slov. Republ. Združenja pa nas vabijo, da sodelujemo kot socijalisti. Ne bomo trdili, da nam je gotova rešitev osvobodjenja slovenskega naroda v stari domovini, ampak sodelovali bomo na to, kar bo mogoče, ker ljudstvo v Sheboyganu se je začelo potegovati za Republikansko Združenje. Akoravno ne bomo nič dosegli, nam bodo hvaležni naši rojaki v stari domovini; mi smo tisti, ki jih hočemo rešiti izpod jarma kronanih glav.

Tem potom naznanjam, da priredi novoustanovljeno društvo "Združeni Slovenci" št. 344 Slov. Nar. Podp. Jednote prvi zabavni večer dne 6. aprila v gostilni Jerneja Bogataja, 223 N. 8. St. Vjudno vabimo vse Slovence in Hrvatice ter vsa društva, da nas obišče-te v obilnem številu. Igrala bodo hrvatska godba. Za dobro postrežbo bo skrbel odbor.

John Petek.

Hanna, Wyo.

Zadnjič sem pisala, da se tukaj dobro dela, toda zdaj je pa že dosti praznikov in se tudi menda delo ne dobi. Torej naj nikdo ne išče dela tukaj.

U. S.

Ely, Minn.

Naši dopisovalci so večinoma pečarji, kuharice itd. To ni dobra reklama za ugleden list. Jaz bi jim priporočal, da bi nekoliko opustili žganec in vlečene potice ter da bi se bolj oprijeli dela naših Jugoslovanov, kateri želijo osvobodjenja. Narodi so tlačeni, ravno tako so tudi prizadeti naši Slovenci, da niso krop in ne voda. Siti so do grla monarhističnega sistema. Živimo v zelo resnih časih, treba je skrajnega dela, da se reši naše Jugoslovane izpod avtokracije in da jim zasije svoboda duha demokracije.

Slovenci v Ameriki so večinoma demokratičnega duha in republikanskega mišljenja. V Ameriki so se toliko poučili, da znajo ločiti republikansko obliko države od monarhistične. Slovenci v Ameriki tudi že vedo, kaj je avtokracija in demokracija, ali srbska dinastija in krfska deklaracija ter londonski odbor.

Torej, Slovenci, jaz na vas apeliram, da se pridružite k Slovenskemu Republikanskemu Združenju.

Kot že po raznih slovenskih naselbinah so imeli javne shode, katere prireja g. Trošt in g. Vošnjak, imela sta javni shod tudi na Ely.

Ker smo pa elyški Slovenci in Hrvati bolj vnati za Slov. Republ. Združenje, seveda pa govornika nista mogla ustanoviti podružnico Slovenske Narodne Zveze.

Vprašalo se jih je, kaj je krfska deklaracija in 13. točka. Odgovor je bil: "Kar je enkrat črno na belem, se ne more spremeniti. In ko smo krfsko deklaracijo sestavljali, sploh na kaj boljšega nismo mogli misliti."

Kakor sem že omenil, se elyški Slovenci ne strinjamo z njihovimi idejami. Sklicali smo sami skupni sestanek, da se pomenimo, da naj se skliče shod Slov. Rep. Združenja. Sešli smo se v Slovenski Citalnici ter se je Slovincem povedalo, kakšen namen ima S. R. Z. Elyčani so se zdramili ter so ho-

teli, da se takoj vstanovi krajevna organizacija in da se skliče javni shod. Članov se je vpisalo do 100; prostovoljnih prispevkov so sami drage volje darovali nad \$60. Ali ni to lep dokaz, za kaj se hočejo Slovenci boriti?

Naj še omenim, da javni shod se bo sklical dne 14. aprila. Kot glavnega govornika bomo dobili iz Chicago Mr. Franka Kerze, urednika "Casa". Slovenci in Hrvati, ne zamudite priti na shod! Ravno tako tudi vabimo naše bližnje Slovence iz Mesaba Range, da pridejo poslušat govornike na shod.

Poročati imam še žalostno novico. V rudniku Moot Creek ali Smer je zaposlenih precej naših rojakov. Vdrla se je plaz blata in vode ter zajela štiri Slovence. Bežali so po lestvi proti izhodu, ali voda jih je dohitela ter zadušila in so tako prestali težkoče. Imena ponesrečenih so: Frank Plahuta, doma iz kamniškega okraja, pripadal je k društvu Sokol št. 20 SNPJ.; drugi je Mat. Bevec, doma iz ljubljanske okolice, bil je član društva Sokol št. 20 SNPJ.; tretji je John Arko, doma nekje pri Ribnici, v društvu ni bil; četr-ti je Gijuro Zoretič, rodom Hrvat. Bili so vsi štirje še samski, stari od 20 do 30 let. Blag jim spomin!

Rojaki, zopet en dokaz, kako je potreba biti v društvu. Torej ne odlašajte. Pozdravi!

Jakob Kunstelj.

Pismo iz ujetništva

Sulmona, Italija, 29. jan. 1918.

Dragi prijatelj in sošolec:

V nadaljnjih vrsticah Te prav lepo pozdravljam, enako Tvojo soprogo in ostalo družino ter vse zavedne Slovence in Tvoje prijatelje.

Dragi, jaz sem italjanskem ujetništvu od 21. maja 1917. Tvoj brat Matija je pa v ruskem ujetništvu od začetka vojne. Kako je z njim, Ti ne morem dati nikakih podrobnosti, samo to vem, ko sem bil jaz leta 1915 na dopustu, da so mu Tvoja mati poslali nekaj denarja, dalje ne vem popolnoma nič o njem.

Tvoji stariši še živijo. Logačani so za nemškutarstvo padli. Černe-tov Jernej, Jakelov Janez, Maklovov Janez, Matazov Janez, Masletova sta padla dva, Mušcov Jakob, Jakelov Janez, Simcov Tone, Carle zidarski mojster, Dolinarjev Tone in še mnogo drugih. Največ Logačanov je ujetih v Rusiji. Iz Spodnjega in Gorenjega Logateca, Kale, Blekovevasi, Boda, Martinovega hriba in Čevz jih je gotovo 50 mrtvih. Mnogo jih pade od krogel na fronti in mnogo jih umre v zaledju od lakote, tako da enkrat bo že hudje vzel proketo Avstrijo in Nemčijo ter njih prokleti militarizem.

Dragi, malo Ti bom popisal o sebi, saj upam, da tudi Ti nisi avstrijski patriot, ako pa si, potem pa nisi politično zrel.

Bil sem 5 let in 8 mesecev avstrijski vojak; služil sem ves čas pri 17. pešpolku pri strojih puškah. Ko se je vojna pričela, sem imel služiti še tri mesece, da dovršim tri leta. A žalibog, da je med tem časom bila nesrečna mobilizacija. S tem smo nehali šteti dneve in ure. Naše misli so bile samo vojna; kdaj gremo naprej in kako se bomo vdarili, samo to nam je šlo po glavi. Dne 11. avgusta smo jo odrinili iz Ljubljane v Galicijo. Bil sem tisti čas korporal, nekaj časa nato četovodja in slednjič narednik. Poznal pa sem že takrat, da se borimo proti svojim bratom Slovanom in v korist Nemcev, zato sem bil vedno oprezen. Ko so me le gonili v klavnico, sem slednjič pobegnil v Italijo.

Ravno danes sem se vpisal v srbsko arnado kot prostovoljec. Tu je še eden iz Gorenjega Logateca, podomače Matevževov črev-ljar. Tudi on se je vpisal v srbsko vojsko. Prej je bil že dalje časa v Ameriki. Seveda nas je precej slovenskih dezertarjev, a žalibog, le malo Slovencev.

Pisal bi Ti še mnogo, pa pismo ne sme presegati nad 60 vrst.

Tvoje pismo je hodilo dva meseca in pol. Prosim Te, ako Ti je mogoče, pošlji mi nemudoma par Wilsonov, ker sem v denarnih stiskah. Ne delam nič in tudi svobode nimam; brez denarja gre zelo trda, kakor povsod. Zato Te lepo prosim, ako Ti je mogoče poslati kaj "zavbe".

Kako pa kaj Tebi? Upam, da dobro. Jaz vedno po malem kolodcu, da nisem šel v Ameriko. So-

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO Salda, Colo.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VARGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POLOTNINI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni odbor:

EUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yda. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

daj pa se moram tukaj pokoriti. Zelim Tebi, Tvoji soprogi in vsej ostali družini ter vsem narodno zavednim Slovincem vselej velikonočne praznike. Piši mi večkrat.

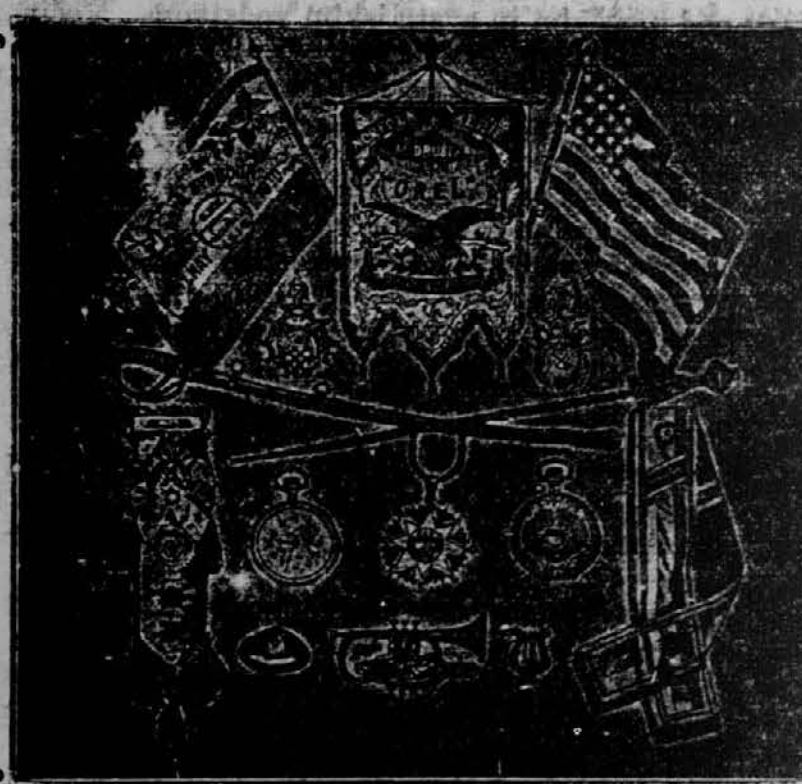
Tvoj prijatelj

Andrej Divjak,
prigioniero di guerra,
Caserna Umberto I.,
Italia.

Vladar Litve.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 2, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 29. marca. — Vojvodska krona Litve je bila ponudena vojvodi Viljemu Urachu, ki jo bo tudi skoro gotovo Sulmona vo sprejel.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalje, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete ure, veržice, priveske, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate. Uprisanje vas stane le 3c. pa si bodele prihranili dolarje.
Cenike več vrst pošiljamo brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK & CO.,

426 Chestnut Street, Conemaugh, Pa.

MOŠKE BOLEZNI NE ZDRAVIM ŽENSK IN NE OTROK.

Dr. Koler najstarejši slovenski zdravnik, specializist v Pittsburghu, ki ima 28-letno skušnjo v zdravljenju vseh možkih bolezni.

Hydrocele ali kilo zdravim v 30 urah in brez operacije. Bolezni mehurja radi katerih nastanejo boleznimi v križu in hrbtu in ostale bolezni te vrste zdravim z gotovostjo.

REVMATIZEM, TERGANJE, ZASTRUPLENJE KRVI, BOLEČINE, OTEKLINE, ŠKROVLE IN DРУGE KOŽNE BOLEZNI, ki nastanejo radi ne-kiste krvi, ozdravim v kratkem času, da ni potrebno ležati. Jaz rabim 606 in 904 za krvne bolezni.

Slovenski zdravnik.

Uradne ure: Vsak dan od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer; v petkih od 9. zjutraj do 5. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne.

Dr. KOLER, 638 PENN. AVE.,
PITTSBURGH, PA.

NOT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

Glas Naroda published daily except Sunday and Holidays at New York, N. Y., for April 1, 1918.

State of New York, N. Y.
County of New York, N. Y.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Ludwik Benedik, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the Glas Naroda and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Name of:
Publisher, Slovene Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N.Y.
Editor Janez Terček, 82 Cortlandt St., New York, N.Y.
Managing Editor Ignacij Hude, 82 Cortlandt St., New York.
Business Manager, Ludwik Benedik, 82 Cortlandt St., New York, N.Y.

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or, if corporation, give its name and the names and addresses of stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock).
Slovene Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N.Y.
Stockholder: Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N.Y.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities, are: (If there are none, so state) — NONE —

4. That the two paragraph next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is 12,800
(This information is required from daily publications only).

Ludwig Benedik, business manager.
Sworn to and subscribed before me this 1st day of April 1918.

(Seal.) Anton Burger, Notary Public.
My commission expires March 30, 1920.

Najbolj presenetljive stvari v tej vojni

PIŠE D. THOMAS CURTIN.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on April 2, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

PORAZ SRBIJE. — NIŠ, V FEBRUARJU 1915.

Prekoračil sem Donavo v Bolgariji, kjer so bili vsi vlaki prenapolnjeni z mobiliziranimi četami. Odšel sem v Srbijo in oboroženih vojakov in civilnih dokumentov, sem si priporil pot naprej sam ter povečini peš skozi narod, ki je postal pozorišče orgij za legar. Na srbski fronti je bilo tedaj opaziti vleznakično prenehanje operacij, a v kom običajne rutine sem videl marsikatero vojaka, ki si je zabaval za stajajoč patrone in skorje kruha ter odšel navzdol v zakope, da vzame v roko puško moza, ki je prišel iz zakopa.

Sedel sem v Nišu v neki noči, dočim je blede mesece osvetljeval vrste mož, ležečih v marzu na smradljivi slami in umirajočih v mrzlici. Skozi cel dan sem opazoval surovo izdelane vozove, ki so vozili proti žalostnemu poslopju, raz katero so visle črne zastave v sajasti atmosferi. Ti vozovi so pobirali svoje tovore mrličev, odropali nato skozi ceste in preko reke k gričevju, kjer so se grobišča očividno širila in raztezala.

Sedel sem v skupini srbskih častnikov, ko je eden njih vprašal: — Ali mislite, da bodo Avstrijci zopet prišli?

Mislil sem, da bodo in rekel tako. Srbi pa so se le zaničljivo smejali. Ime Avstrije ni imelo zanje nikakih strahov več.

Ali pa morda mislite, da bodo prišli z njimi tudi Nemci?

Nastal je odmor in lahko sem opazil, kako so bili vsi navzoči globoko zainteresirani pri tem vprašanju. — Skoro gotov sem, da bodo prišli, — sem odgovoril.

Srbija je ležala v agoniji in videl sem razločno, kako je šel oblak preko lica častnika. — No, upam, da ne bodo prišli, a če bodo prišli, bomo skušali biti pripravljeni. — To je bilo vse, kar je odgovoril.

Jaz pa sem videl svetove. V tem trenutku sem imel dopolnilo za stvar o kateri sem izvedel v Nemčiji. Ta stvar pa je bila nemška vera v Jakobovani "furor teutonius" — nemška besnost, katero frazo se z ljubeznijo uporablja v nemški domovini. Večina Nemcev, posebno junjere stare šole, je popolnoma odkritih in poštenih v izrazitem prepričanju, da je sila ustrahovanja ostalega sveta čisti evangelij uspeha. Bil je von Graefe, katerega sem čul govoriti v nemškem državnem zboru leta 1916, ko je napadal Bethman-Hollweg radi "preveč nežne politike". — Bodimo previdni, kajti drugače bo perlo s črnimi umiličilo to, kar je pridobil krvavi meč. Pokati mo svetu, da še vedno živi furor teutonius!

Jaz sem osebno videl učine nemškega furorja na duhu majhnih narodov v Evropi, tako vojskujočih se kot nevtralnih.

PRVA ANGLEŠKA OFENZIVA. — ZA ANGLEŠKO ČRTO V MARCU 1915.

Flandrija in reka ranjencev, valeča se nazaj od Neuve Chapelle. Z nekimi prijatelji iz stare armade sem sedel v pogovoru po večerji do jutranje zore. Nikakega pesimizma, le oziranje v oči dejstev. — Cela stvar je bila tako, — je rekel polkovnik X. — Pri Bogu, tla so se tresla. Če pomislite na dolžino fronte ter na število topov, katere smo uporabljali ter na množino municije v primeri s celotno rusko vojno, kakšne so bile njih izgube in kakšne naše, na množino dobljenega ozemlja, — no, vse, kar hočem reči je, da se pride skozi, da bomo ostali tukaj znanj za vse naše ostalo od narave odmerjeno življenje.

— In stavke doma — je rekel kapitan Y. — Dvajset izstrelkov proti nemcu in vendar smo vzdržali. Čutili smo, da bomo dobili nekaj dne svoje nazaj. Mož za možem vemo vsi, da lahko porazimo Nemce. In če bodo še stvari slabe doma, bomo vedeli, da niso bili.

Nemci, ki so nas nabili. To je ona strašna misel.

— No, udajmo se in upajmo, — je rekel polkovnik. — Rusi se bodo pričeli spomniti pomikati.

Rusi so se res pričeli pomikati spomniti.

NEVTRALNI ČAKAJO IN OPAZUJEJO. — STOCKHOLM, V AVGUSTU 1915.

Najti je dosti velikih in močnejših bojnih polja vojne, a nobeno teh ni tako važno kot je Švedska. Grand hotel v Stockholmu, udobno, luksurično in prijazno mesto, se je preko noči izpremenilo v borzo. Telefoni so zvonili v različnih sobah, grače mož so stiskale glave za zaklenjenimi durmi. Sli so prihajali in odhajali; dvorana v pritličju je bila napolnjena. Bistvo zroči možje z mehki glasovi so bili pripravljene kupiti vsako stvar, od kovinskih odpadkov, ukradenih iz trgovine pa do ladje s petrolejem. Nevtralni, zbrani od vsepovsod, od San Franciscia pa do Teherana, so bili zaposleni v tej igri. "Managerji", kojih imena so stala na vratih sob, niso imeli niti časa prečeti listov in pism, katere so podpisovali.

Nemčija je potrebovala materiala iz dežel preko morja. Zavezniki so skušali zmanjšati ta posel na minimum in njih državniki so bili prepričani, da temu ne bodo nasprotovali Združene države. Anglija se je borila proti Nemčiji na velikem in tihem bojnem polju nevtralnih na severu Evrope in embargo seznama Švedske, Norveške in Danske so rasli od meseca do meseca.

Nato pa so skušali agenti iz "Vaterlanda" porabiti vsakovrstne trike, da preprečijo izvedenje te prepovedi. Reke dobav so postale potoki in ti potoki so tekli naprej, dokler ni vstop Amerike v vojno izsušil tudi te potoke prav ob izviru.

Metode na Danskem in v Švici so se razlikovale glede posameznosti, a dokler je prihajalo v nevtralne dežele več blaga kot so znale najbolj skromne potrebe, je bilo vedno najti človeka, ki je prekanil mejne straže.

Seznanil sem se s tihotapci na Skandinavskem ter videl odposiljanje blaga na drugo stran. Pristanišče Lubeck je izgledalo kot kako švedsko pristanišče. Isto je veljalo glede Stetina. V prvem letu vojne sta bili obe pristanišči tako natlačeni, da je bila nemška admiraliteta prisiljena odpreti kielski prekop za trgovske ladje na poti v Hamburg. Po izbruhu vojne je zrl povprečni mož v nevtralnih deželah in Ameriki na Nemčijo kot na veliko skladišče, katerega prazni domači narod. Delno zopetno polnjenje tega skladišča ni prišlo nikomur na misel. V tem se je napravilo eno največjih napak, da se je podcenjevalo nemško zmožnost za vzdržanje.

Darovana.

ZGODOVINSKA POVEST IZ DOBE SLOVAN, APOSTOLOV SV. CIRILA IN METODA.

Češki napisal Alojzij Dostál.

(Nadaljevanje.)

Moravska se je veselila velegradske zmage. Vojaštvo se je razhajalo na vse strani ter vračalo k svojim rodbinam v prijazne vase, utrjene gradove in mesta. Marsikdo ni bil vesel, ko je zagledal svojo hišo v razvalinah, ko je čul, da se žena in otroci skrivajo po gozdih. Toda blaženo upanje miru in pokoja je tolažilo nesrečnike, katerim so požgali pogani domovi v njih odsotnosti. Saj nastanejo sedaj lupši ter boljši časi.

Le nekoliko čet se nikakor ni moglo ločiti od Velegrada. Postajali so neprenehoma pred gradom, kakor bi hoteli povedati knezu nekaj posebnega. V sredi med njimi je navdušeno govoril mlad mož lepega obraza, ostali so ga poslušali s povesenimi glavami.

"Vprašam vas, zakaj ste se vzdignili, zakaj ste opasali meče? Rečite, zakaj ste storili vse to? Kaj ste obljubovali, ko ste odhajali od doma, s čim ste tolažili svoje žene? Kaj vam je dajalo moči ter odločnosti? Kaj nas je vodilo kakor betlehemska zvezda? Ali se ne spominjate? Bil je to trden sklep, da ne odločite prej orožja, da se ne povrnete prej domov, dokler ne osvobodite svoje domovine in svojega škofa. Prvo se nam je posrečilo, in drugo? Kje je Metod? Še sedaj sedi v ječi in vi se razhajate! Kaj poredete doma, ko vas vprašajo: Kje je naš ljubljeni apostol, kje je naš kristitelj? — O, vi pozabljivi!"

Okoli Božidarja so naraščale trame kakor tedaj, ko je hodil od vasi do vasi, od mesta do mesta in govoril ter navduševal za boj za škofa. Nekateri so samo sklonili glave, drugi so mu goreče pritrdjevali.

"Res je, samo polovica našega dela je šele dovršena."

"Sredi baze smo ostali."

Zelo koristne stvari, — med njimi boste našli več takih, ki jih nujno potrebujete.

V zalogi imam, poskrbljen ter razpošiljam širom Zgodovinskih držav zelo koristna naravna sredstva in pripomočke, kakor: sladno jemenovo kavo, arnika, brinjevo olje, encijan, grško seno, hrošč, lipov cvet, lapuh, tavženrož, vinska ruta, ter druge enake stvari ki so obilno opisane v knjigi "Domski zdravnik" in se uporabljajo zelo vapočno po celotni svet.

Potem imam tudi raznovrstne dišave, ki se pripravljajo v knjigah "Dobra kuharica" in "Slovenska kuharica", in se potrebujejo za pripravo okusnih jedil, na primer majaron, listraj, muškato cvet, paprika (prašek), lorbarjeva peresa, kajfeji, štran 1. t. d. Pošteci vam namenov tudi s raznimi cementi, kakor: seme za salato, peteršilj, čilol, pene, korenje, zelena, 1. t. d. Pišite po cenik.

MATH PEZDIR

P. O. Box 1611 New York, N. Y.

KAKOR TONIKA, ALI KREPCILO.

Kakor zdravnik zatrjujejo, bi morala vsi bolniki vsaka tonika take stvari, ki bi ves naš telesni sestav utrjevale in bi bolniku v obče pomagale. Vred tega priporočamo vsem bolnim in slabotnim osebam, da naj rabi

Severa's Balm of Life

(Severov Življenski balsam). Ta balsam je osebno priporočil pri zdravljenju naravnih in pogostih zaplet (zabasanost) nepravilnosti v bolstih na jetrih. Poskusite to toniko kadar imate spremenljivo mrzlico; posebno naj bi jemate toniko stare in slabotne osebe. Natančna navodila so označena na vsakem zavitku. Cena 85c. Dopi se v vsah lekarnah.

W. F. SEVERA & CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

se Božidar ter stopi pred Sveto-polka. "Sli smo v boj, da pridobimo svoji domovini neodvisnost in da rešimo svojega ujetega škofa. Prvo se nam je posrečilo, kaj pa drugo? In sedaj, ko smo se že mislili raziti, vidimo, da smo dovršili samo polovico svojega načrta, da je naša dolžnost, da osvobodimo še Metoda."

"Res je, bojevati se hočemo!" zavpije Nikolaj med množico. Knez se za trenutek zamisli.

"Naši sovražniki so tako poraženi, da, kakor upam, ne bo treba rabiti orožja, da osvobodimo Metoda. Odločna beseda bo zadostovala. Da bi bila Moravska tudi v duhovnem oziru samostojna, pošljem poslanca v Rim k papežu, da uredi naše cerkvene razmere ter imenuje Metoda moravskim nadškofom."

Vse ljudstvo pritruje navdušeno svojemu dragemu knezu. To je bila najiskrenejša želja vseh, to je bilo vseh goreče hrepenenje, to so bile besede, ki jih je knez govoril vsem iz srca.

Kjer je bil kdo, je vriskal veselja; tudi Nikolaj se ni mogel premagati. Pozabil je vojne in samne misli, da pride Metod zopet na Moravsko, da postane nadškof, je obvladala za hip vso njegovo dušo.

"Le idite mirno na svoje domove, pridno obdelujte in sejte na rodovitna tla bogato žito, pridite sadike, da se zopet nastani pri nas blagostanje, da bi bili silni tudi doma. Metoda, vašega ljubljene in pastirja, vidite v kratkem. Ker ste vi radi mene toliko stori, hočem vam povrniti s tam, da vam privedem vašega učitelja in apostola."

"Naj živi naš knez!" kliče navdušeno ljudstvo.

Zopet so se napravljali vojski na pot, zopet so stali pripravljene ter čakali ukazov svojih poveljnikov, kar jim naznanijo oblaki prahu prihod novega poslanskega ali sploh večje množice ljudi. Počakali so; tudi knez je ostal med vojaki.

"To so vojaki, ki so lovili uporne poganke."

"Dobro so se držali, kakor je videti, prihaja jih skoro še enkrat toliko."

Na dvorišču nastane vršič.

"Pogane peljejo!"

Mirko stopi h knezu in reče: "Le milo jih sodi, gospod; to so naši bratje. Kdo more kaj za to, da se tako trdovratno drže vere naših očetov."

Že so jih pripeljali.

Pogani gredo s povesenimi glavami, vojaki jih obdajajo in poveljnik hiti h knezu, da mu naznani, koliko jih je zajel pri posvečenju lipi, ki so ravno hoteli darovati bogovom.

Božidar je stal nedaleč za Nikolajem in je pregledoval jetnike.

"Gospod", poskoči starec, "glejte, tam je tovarišica naše milostne gospodične! Večni Bog, to je Cvetana!"

"Cvetana!" Božidar se strese po celotni telesu.

"Saj je vodnik celi četi čarovnik Dub, njen oče."

"In ona? Pa vendar ni..."

"Ni drugače, zatajila je."

"Ni mogoče. Morebiti je ujetnica, na Borotinu se je zgodila nesreča", izpregovori s težavo Božidar.

"Bog ne daj! Hitro! Kje je naš gospodar Mirko?"

Starec leta med vrstami vojakov ter išče grajskega Mirka.

Božidar se opre na dolgi meč. Zopet sta se sesla. Močna negotovost mu stiska srce. V bitki je bil kakor lev, a ta so mu upadle roke in v glavi se mu je vrtelo. Kaj se je zgodilo na Borotinu? Ali je

STARI GREŠNIKI

smo vsi. Vsak med nami ima polno napak. Med nami jih je mnogo, ki nismo tako živeli kot bi morali. Mnogo nas je, ki smo izgubili že vse veselje in vse upanje. Glava nas boli, v ledjih in križu nas bode, lica so nam upala in nam blede, oči so nam brez sijaja, korakanje nam ni sigurno, roke se nam tresejo, želodec in ledice nas bole, ponoči ne moremo spati, delo nas hitro utruja, pamet nam ni bistra, in pozabljivi smo. Toda vseeno

NE SMEMO POZABITI

da je za vsako bolezen zdravilo. Posebno pa za zgoraj opisano stanje je zdravilo, katerega na tisoče in tisoče ozdravljenih bolnikov blagoslovila. To zdravilo je sestavljeno iz čistih in naravnih sestavin.

JUVITO TABLETE

Tisoče in tisoče bolnikov, ki so bili morda v slabšem stanju kot ste vi, ki čitate ta oglas, so zadobili svoje zdravje, moč in mladeniško razpoloženje s tem blaženim zdravilom. Tudi vi ste lahko prepričani, da se boste izpremenili v kratkem času v popolnoma novega človeka, ter boste blagoslovili trenutek, ko ste naročili zdravilo.

Pošljite še danes 1 dolar za eno ali 5 dolarjev za šest skatelj JUVITO TABLET. Pošljite 10 centov več za zavarovanje.

Naročilo pošljite na:

JUVITO LABORATORY

SOUTH HILL BRANCH 5,

PITTSBURGH, PA.

morda oče s silo ugrabil nehalno heer dobrotnikom, ki so sprejeli zavrnjeno dete, poplačal dobro s hudim?

Cvetana se naslanja na očetovo ramo. Bila je blede kakor mrlič, njene oči so zaprte in njena glava sklonjena. Dub pa stoji s povzdignjeno glavo, kakor bi bil sam zmagalet. Bil je ponosen na to, da se je samo on zanimal za vero večnih bogov. Smelo se ozira okoli sebe in ko spozna svoje znanee, jih prične meriti z zaničljivi pogledi.

Preje nego sta Božidar in Nikolaj našla Mirka, gospodarja z Borotina, je že zvedel od poveljnika vojaške čete, kaj se je zgodilo na gradu, kako ga je napadel Dub s svojimi privrženci, kako ga je vzel in kako so se rešili njegovi prebivalci.

"Plemenita deklica!" zakličejo vsi okoli stoječi ter pogledajo Cvetano, ki se stiska k očetu.

"In zakaj jo vodite s seboj kakor sokrivko?" vpraša Sveto-polk.

"Noče zapustiti na noben način svojega očeta. Vedno hodi z njim, povsod ga zvesto spremlja, če ji prav ne izkazuje prevelike očetovske ljubezni."

"Prava kristjana!"

"Lopovi!" zagrmí Dub in z močnimi rokami izkuša raztrgati vezi. "Vi ste zapustili večne bogove, postali ste nezvesti svojim pradedom, zavrgli ste vero. Toda še živi mogočni Perun in osvobodil svoje služabnike, še so silne njegove strele in moč nezlomljena!"

"Da, Perun še živi strele njegove", ponove ujetniki.

"Oče", vzdihne Cvetana ter se posloni na njegova prsa, "ne kolni, ne rugaj se Bogu!"

"Tudi tebe ubije Perun s svojimi strelami!"

Čarovnik Dub pahne heer od sebe, kolikor more z zvezanimi rokama.

"Odpeljite to dekle!" ukaže nekdo vojakom.

"Ne, ne, jaz hočem biti z očetom v ječi, tudi v smrt pojdem z njim!" se brani Cvetana in se okleni očeta.

Marsikako oko se je porosilo in marsikako srce je želelo:

"Bog, daj mi take otroke!"

"Prijatelji", zakliče knez Svetopolk, "ti čakajo našega škofa Metoda. Kakor bi jih bil Bog semkaj poklical. Nočem jih soditi ter jih ne bom. Novi moravski nadškof naj jih sodi ter obsodi. Tukaj bo njegovo prvo delo, prvi trud. Do te dobe so moji jetniki, ko po se vrne Metod, naj bodo njegovi učenci."

Ljudstvo zakliče veselja in jetnike odpeljejo v ječo.

"Perunove strele nad odpro vrata!"

Zadnje besede je izpregovoril Dub že na pragu ječe.

Cvetana spremlja svojega očeta tudi v ječo.

(Konec prihodnjic.)

Iznajditelji in odpadki.

Eden izmed učinkov vojne na industrijo je bilo veliko povečanje v uporabljanju magnetičnih dvigal za ločenje iz kupov odpadkov vsega jekla in železa, kojega cena je narasla. Material denejo na pas, in ko pride ta pas v stik z magnetom, popadajo čunje in drugi nemagnetni odpadki vstran, dočim ostane kovina, dokler pride v posodo.

Magnetična dvigala rabijo tudi v papirnicah, da se odstranijo iz čunjev bucke in železni gumbi. V napravah za izbrabo kuhinjskih odpadkov rabijo magnetne za sortiranje žebeljev, kopit in konservnih skatljic. Na isti način se lahko tudi odstrani vse kovinske dele iz spekerij, tobaka ali žita, predno se te predmete zmelje.

Če se namoči papir ali senenike pri svetilkah v raztopljenem alumu, se jih ne prime ogenj.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo za ženske lase, kakor tudi za možke brije in brado. Od tega mazila zraščajo v 60ih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi moški krasni brki in brada in ne bodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kosti, bol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma ozdravim, rane opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurja očesa, ozeblino v par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moral zdravilo brez uspeha rabiti mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastopni.

Krasni žepni KOLEDAR za leto 1918, pošljite 4 cente za poštnino.

JAKOB WAHČIC,

6762 Bona Ave., Cleveland, Ohio.

IMAMO V ZALOGI

še nekaj

importiranih pristnih

BERGAMO

brusilnih kamnov

40c. komad

s poštnino vred.

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

SLOV. DELAVSKA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1905.

PODPORNA ZVEZA

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošili, pošiljati vsa dopisna naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštne, Express, ali Bančnih denarnih nakazil, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakazila naj se naslovljajo: Blaž Novak, Conemaugh Deposit Bank, Conemaugh, Pa. In tako naslovljena pošiljajo s mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika. V sinčaja, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakor pomankljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

POZOR!

Tajnikom združenih društev S. D. P. Z. in društev Sv. Barbare pošiljamo Glas Naroda na račun S. D. P. Z.

One tajnike, ki so bili že prej naročniki Glas Naroda in so plačali že naročnina naprej, prosimo, da javijo, kako naj uporabimo svoto, ki jo imaj k dobrem od 15. marca naprej. Oni, ki so bili dolžni naročnino do 15. marca 1918, naj pa pošljejo primanjkljaj.

Forest City, Pa., 29. marca 1918.

POJASNILO ČLANOM (ICAM) S. D. P. Z.

Zadnje čase ima glavni urad S. D. P. Z. zelo veliko težko pri svojem uradovanju, sploh kar se tiče raznih zadev od bivšega S. P. Dr. Sv. B. nam ni moglo urediti in odgovoriti na vprašanja društevni tajnikov. Da bode članstvo na jasno in tudi ne kakega nepotrebnega kritiziranja od strani članstva, nad sedanjim glavnim odbornikom, podajam tukaj nekoliko naših zaprek in pojasnilo.

Postavno združenje za S. P. Dr. Sv. Barbare z S. D. P. Z. je bilo odobreno dne 7. januarja t. l. Glavni urad društva Sv. B. se je takoj preselil v glavni urad S. D. P. Z. ter se takoj začelo skupno poslovanje kot ena organizacija pod charterjem S. D. P. Z. Poslal sem vse raznih knjig in listin iz Forest City, Pa. po Adams Express Co. na glavni urad zveze, katere so pa dospele na omenjeno mesto šele po preteku 24-tih dni. V zaboji so bile tudi bolniške nakaznice in to je vzrok, da se je bolniška podpora nekoliko zakasnela v mesecu februarju.

Pohištvo in druge važne listine bivšega S. D. P. Dr. Sv. B. so še do danes v Forest City, Pa., vzrok je, da nam ni bilo mogoče izposlovati od RR. Co. box kare za prevoz pohištva iz Forest City v Johnstown, Pa. Pisali smo več pismen iz glavnega urada zveze na J. B. Fisher, Supt. Frt. Transport D. v Philadelphia, Pa., pojasnili smo, poteškoče pri našem poslovanju in prosili za privoljenje za selitev sicer za RR. box karo.

Na več pismen nismo dobili nobenega odgovora do dne 21. marca. V pismu dne 21. marca so nam sporočili, da so obvestili Mr. G. H. Rose, v New Yorku, da nam preskrbi box karo za selitev iz Forest City v Johnstown, Pa.

Pohištvo in druge listine bodo odposlane iz Forest City dne 30. marca t. l. kakor hitro dosepejo na glavni urad zveze, se bode gledalo, da se takoj vredi zakasnelo delo, katero je v zvezi z istimi odgovori ali izplačili.

Te neljubne poteškoče med glavnim uradom in društvu ni nihče drugi zakrivil, da niso bile ob času izvršene, kot nemogoča takojšnja selitev glavnega urada društva Sv. Barbare.

Na podlagi te izjave je članstvo naproseno nekoliko potrpljenja, glavni urad bode gledal, da bo vse v najkrajšem času rešil, ko prejme odposlano iz Forest City, Pa.

Z bratskim pozdravom

Frank Pavlovčič, pom. tajnik.

Forest City, Pa., 29. marca 1918.

Pred odhodom z mojo družino iz Forest City, Pa., pozdravljam vse tukajšnje sobrate prijatelje in znanee ter se vam iz srea zahvaljujem kakor tudi moja družina za Vašo prijaznost in uljudnost, katero ste izkazali napram meni in moji družini začasa mojega kratkega bivanja v Vaši sredini.

Enako pozdravljam vse sobrate in prijatelje v Vandling, Du-Reya, Luzerne in Rhone, s katerimi mi je bila dana prilžnost se seznaniti.

Izvanredno se moram zahvaliti družini Plesničar, Mrs. Matičič in družini Križ iz Luzerne, ter vsem bližnjim sosedom, kateri so mi bili ves čas na strani z raznimi pripomočki za časa bolezn moje so proge.

Kličem vam in moja družina, hvala za Vašo storjeno dobroto in prijaznost.

Julija in Frank Pavlovčič.

Iščem svoja dva brata MIKE in JOHN KOTHAR, pred 3. leti sta bila nekje v Alabami. Nadalje iščem prijatelja FRANKA SESTIN, doma iz Doberniča na Dolenjskem. Prosim jih, da se mi javijo, ali pa če kateri rojak ve za njih naslov, da mi blagovoli naznaniti. — Miss Mary Kothar, c/o Mr. Young, Box 3, Riverside, Illinois. (30-3-24)

Iščem svojega strica MARKA PETERKA iz Krnine, občina Sladka Gora na Štajerskem. Prvič je bil v New Yorku 8 let, drugič 6. Pred 4. leti je bil še v New Yorku. Nahajam se v lastnem ujetništvu. Prosim ga, da mi piše in mi pošlje kaj denarja. Pozdravljam njegovo družino in znanee. Naslov: Antonio Fait, prigioniero di guerra, 2. Reparto, Fonte di Amore, Italia. (30-3-24)

Žrtev sodnije.

KRIMINALNI ROMAN.

PRIREDIL J. T.

(Nadaljevanje).

— Zakaj pa ne? —
— Vse njegovo delovanje imenuj rajše nepredvidnost. — Phineas Dawson je začel maslo preveč uživati. — Če bi bil bolj zmeren, bi ne bil zdaj v grobu.
— Joe, nekaj bi te rada vprašala.
— No, le vprašaj. — Kaj želiš izvedeti?
— Ali ji lahko dokažejo?
— Kaj, komu?
— No, če njegovi ženi lahko dokažejo?
— Kaj? — Umor? — Seveda. — Z največjo lahkoto — Glavna pira je gospa Schimmel v Heidelbergu. Ona je pod prisego izjavila, da je Aneta občevala s Trinkalom ter da jo je odpeljal. — Druga priča je gospa Annesly, ki je spremljala Aneto iz Alžira v Crayfott. — Težko ji bi sicer pričati proti nji, toda pričati bo morala.
— Ali res ona toliko ve?
— Seveda ve. — Kako bi ne vedela. — Ona ve, da se je gospa Francis prej imenovala Aneta Sara Lester in da je zapestnica, ki so jo našli na mestu umora; njena. — Nadalje imam tudi pismo, ki ga ji je pisala Aneta dne 1. novembra, v katerem pravi, da bo šla obiskat svojega moža. Poleg tega lahko nastopijo še dve priči: prvi je Trent, ki jo je pripeljal na postajo; nadaljuna priča je pa postajna načelnik. — Zadeva je popolnoma jasna. — V verigi dokazov ne manjka niti enega člena.

Naomi se je zamislila ter po dolgem molku vprašala:
— Bog ve, če ona kaj sumi, kaj so izvedeli od nje?
— Ona ve, da sem bil v Alžiru — je odvrnil Jannion. — Cesar pa ne ve, pa lahko ugane — Zakaj pa vprašas?
— No, kar tako.
— Ali misliš, da nam more ptica ujeti?
— Tega ravno ne mislim.
— Saj ti tudi ni treba misliti kaj takega. — Za to ni popolnoma nobene nevarnosti. — Ona je nočindan pod varstvom. — Kadar gre iz hiše, ima vedno koga z seboj.
— Potemtakem jo bo torej gospod Chancellor sodnijsko zasliševal?

— Meni se ne zdi. — To se pravi, ne tako hitro, toda enkrat mora priti do tega. — Kaj mu preostaja drugega? Po naščevanju ne upije samo Trinkallova kri. — Vse bi sočustvovalo žnjo in celo Chancellor bi sočustvoval. — Toda pomisliti je treba, da je s svojim čonom pahnila v smrt osebo, ki je bila popolnoma nedolžna. Če bi se takalo samo Trinkalla, bi bil Chancellor veliko bolj obziren. — V njegovih očeh je ona dvojno kriva. Ona ni samo umorila svojega moža, ampak je tudi spravila na morišče nedolžnega človeka. — In kaj je storila, ko je izprevidela, da ji postajajo tla pod nogami vroča? — Ona ni pobegnila kot bi storil v njenem slučaju vsak morilec, ampak si je izbrala po njenih mislih boljše pot. — Ostala je v Lanchestru ter se poročila s Phineasom Dawsonom. — To je bila krona njenega početja. S tem je hotela Chancellorju popolnoma zavezati roke. — Vidiš, taka ženska je v tem zelo nevarna in vsled tega se jo mora spraviti na varno.

— Ali bodo dovolili gospe Annesly, da jo bo vzela seboj? — Jannion je odkimal.
— Chancellor noče ničesar slišati o tem.
— Ali si mu kaj omenil?
— Seveda sem mu rekel, pa mi je takoj odvrnil, da sa zavzemam za morilko. — Zda ima pa zato še več vzroka kot ga je prej imel.
— Tega pa ne razumem — je rekla Naomi.
— Ne razumeš? — Presneto si trde glave. — Dawsonu je gotovo pred smrtjo povedala, kaj misli, kaj je storila in ga vprašala za svet.

— In kaj pravi Chancellor na to?
— Chancellor je rekel: — Jaz se ne bom nikdar zavzel za zločinca, sicer je pa glavna stvar to, da hočem ime Johna Mowbraya oprati pred svetom. — Toda, zakaj se vznemirjaš vsled tega, Naomi? — Dawsona smrt je Chancellorja zelo pretresla in vsled tega ne bo takoj nastopil proti vdovi. — Pusti ga, kajti v kratkem času bo mo izvedeli, kaj namerava storiti.

(Dalje prihodnjije.)

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. O. Aliquippa, Pa. — Za mene vsakega dopisnika moramo vedeti, drugače dopisa ne priobčimo. Pišite tedaj še enkrat in podpisite svoje ime.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Abnov nemško-angl. tolmáč vezan — 50
Hitri računar (nemško-angl.) — 50
Vezan — 50
Poljedelstvo — 50
Sadržaja v pogovori — 25
Schimpffov nemško-slov. slovar — 1.25

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Hipnotizem — 50
Doli z orožjem — 50
Dve zalogiri: "Čariljeva ženitev" — 25
in "Trije ženili" — 25
Mesija 2 zvezka — 50
Pod Robom St. Večernice — 50
Postrežba bolnikom — 50
Socijalna demokracija — 10
Trina od in tratorja — 50
Umna živinoreja — 50
Veliki slovensko-anglički tolmáč — 2.00
Trojka — 50
Vojna na Balkanu 13 zvez. — 1.00
Zgodovina c. kr. pešpolka St. IV. s slikami — 50
Poleg tu navedenih knjig imamo pa še nekaj raznovrstnih listov po osnidi-va zvezka.

Opomba: Naročnikom je priložiti denarno vrednost, bodaj v gotovini, bodaj nakazil ali poštnih znamkah. Pošiljajo se naj vseh oznak to vrste.

Življenje na avstrijskem dvoru ali smrt cesarjevega Rudolfa

— 75
KAZGLEDNICE:
Newyorške, božične, velikonočne in noraletne komad po ducat — 08
Album mesta New York s krasnimi slikami — 25

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Italijanska vojna mapa — 25
Avstro-ogrski velik vezan — 50
Cell svet mali — 10
Cell svet veliki — 25
Evropski vezan — 50
Vojna stenska mapa — 50.00
Vojni atlas — 25
Zemljevidi: Ala, Arls, Colo., Cal. itd. po — 25
Združenih držav mali — 10
Združenih držav veliki — 25

Združenih držav stenska mapa, na drugi strani pa cell svet — 50.00

Novice.

Calumet, Mich.

Pogreb pokojnega Jesipa Vidmarja, ki je umrl za sušico se je vršil 18. marca iz slovenske cerkve sv. Jožefa. Obilna vdeležba je dokazala, kako je bil mladenič priljubljen med narodom, kajti to je bil eden največjih pogrebov, kar jih je bilo v zadnjem času v slovenski občini. Poleg sorodnikov se je vdeležila spreveda dolga vrsta znancev in prijateljev rankega. Poleg društva sv. Jožefa St. 1 SHZ, sta poslali delegacije tudi društvi "Eagle" in "Moose". Pevsko društvo "Slovenec" je zapelo pokojniku v slovo dve žalostinki: "Blagor mu, ki se spusti" na domu in "Človek, glej do-gnanje svoje" v cerkvi. Miss Mary Perko pa mu je zapela v slovo pretresljivo angleško nagrobnoico: "Face to face". V tihi žalosti zagreblj smo mladeniča, ki je bil edina opora svoji ovdoveli materi.

V družini Johna in Karoline Cimmmanič na Tamaracku se je oglasila smrt ter jina pobrala sedem mesecev staro hčerko Klara po kratki notranji bolezni. Akoravno so nekatere slovenske žene in dekleta že dalj časa pletle in šivale za lokalni Rdeči križ, vendar niso imale nobene organizacije. Da bi se to prekrustilo in človekoljubno delo splošno razširilo med našim ženskim spolom, obenem pa tudi sistematično uredilo, so se zbrale 19. marca v cerkveni dvorani žene ter osnovele slovenski oddelke lokalnega Rdečega križa. Za predsednico so si izvolile Mrs. Agnes Vertin, za blagajničarko pa Mrs. John Vertin. Ta oddelke bo deloval neodvisno od lokalnega oddelka. Za nakup preje, platna in drugih potrebščin, ki jih potrebujejo pri svojem delu, bodo pobirale prostovoljne doneske med rojaki in tujerodci. Zato se odbor obrača do slovenskega naroda z vlijudno prošnjo, da bi ga po možnosti podpiral z gmotnimi darovi pri tem človekoljubnem delu. Apelirajo tudi na vsa slovenska moška in ženska društva, da bi pri prvi bodoči mesečni seji sklenili darovati nekaj iz društvene blaginje.

Rad bi izvedel za naslov svojih dveh sinov ERANCETA in LOMZA HRVATIN. Doma sta iz Terpean pri Hlinski Bistrici. Prosim, če štata ta oglas, da se mi oglasita, ali če v kak rojak za nju naslov, ga prosim, da mi naznani, za kar mi bom zelo hvaležen. — Paul Hrvatin, Box 540, Sheffield, Pa. (30-3-24)

Dr. LORENZ.

Jaz sam čital slovenske govore Specialist možnih bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradni uradnik od 8. do 10. ur dne 8. in 9. ur dne 9. in 10. ur dne 10. ur dne 11. ur dne 12. ur dne 13. ur dne 14. ur dne 15. ur dne 16. ur dne 17. ur dne 18. ur dne 19. ur dne 20. ur dne 21. ur dne 22. ur dne 23. ur dne 24. ur dne 25. ur dne 26. ur dne 27. ur dne 28. ur dne 29. ur dne 30. ur dne 31. ur dne 32. ur dne 33. ur dne 34. ur dne 35. ur dne 36. ur dne 37. ur dne 38. ur dne 39. ur dne 40. ur dne 41. ur dne 42. ur dne 43. ur dne 44. ur dne 45. ur dne 46. ur dne 47. ur dne 48. ur dne 49. ur dne 50. ur dne 51. ur dne 52. ur dne 53. ur dne 54. ur dne 55. ur dne 56. ur dne 57. ur dne 58. ur dne 59. ur dne 60. ur dne 61. ur dne 62. ur dne 63. ur dne 64. ur dne 65. ur dne 66. ur dne 67. ur dne 68. ur dne 69. ur dne 70. ur dne 71. ur dne 72. ur dne 73. ur dne 74. ur dne 75. ur dne 76. ur dne 77. ur dne 78. ur dne 79. ur dne 80. ur dne 81. ur dne 82. ur dne 83. ur dne 84. ur dne 85. ur dne 86. ur dne 87. ur dne 88. ur dne 89. ur dne 90. ur dne 91. ur dne 92. ur dne 93. ur dne 94. ur dne 95. ur dne 96. ur dne 97. ur dne 98. ur dne 99. ur dne 100. ur dne 101. ur dne 102. ur dne 103. ur dne 104. ur dne 105. ur dne 106. ur dne 107. ur dne 108. ur dne 109. ur dne 110. ur dne 111. ur dne 112. ur dne 113. ur dne 114. ur dne 115. ur dne 116. ur dne 117. ur dne 118. ur dne 119. ur dne 120. ur dne 121. ur dne 122. ur dne 123. ur dne 124. ur dne 125. ur dne 126. ur dne 127. ur dne 128. ur dne 129. ur dne 130. ur dne 131. ur dne 132. ur dne 133. ur dne 134. ur dne 135. ur dne 136. ur dne 137. ur dne 138. ur dne 139. ur dne 140. ur dne 141. ur dne 142. ur dne 143. ur dne 144. ur dne 145. ur dne 146. ur dne 147. ur dne 148. ur dne 149. ur dne 150. ur dne 151. ur dne 152. ur dne 153. ur dne 154. ur dne 155. ur dne 156. ur dne 157. ur dne 158. ur dne 159. ur dne 160. ur dne 161. ur dne 162. ur dne 163. ur dne 164. ur dne 165. ur dne 166. ur dne 167. ur dne 168. ur dne 169. ur dne 170. ur dne 171. ur dne 172. ur dne 173. ur dne 174. ur dne 175. ur dne 176. ur dne 177. ur dne 178. ur dne 179. ur dne 180. ur dne 181. ur dne 182. ur dne 183. ur dne 184. ur dne 185. ur dne 186. ur dne 187. ur dne 188. ur dne 189. ur dne 190. ur dne 191. ur dne 192. ur dne 193. ur dne 194. ur dne 195. ur dne 196. ur dne 197. ur dne 198. ur dne 199. ur dne 200. ur dne 201. ur dne 202. ur dne 203. ur dne 204. ur dne 205. ur dne 206. ur dne 207. ur dne 208. ur dne 209. ur dne 210. ur dne 211. ur dne 212. ur dne 213. ur dne 214. ur dne 215. ur dne 216. ur dne 217. ur dne 218. ur dne 219. ur dne 220. ur dne 221. ur dne 222. ur dne 223. ur dne 224. ur dne 225. ur dne 226. ur dne 227. ur dne 228. ur dne 229. ur dne 230. ur dne 231. ur dne 232. ur dne 233. ur dne 234. ur dne 235. ur dne 236. ur dne 237. ur dne 238. ur dne 239. ur dne 240. ur dne 241. ur dne 242. ur dne 243. ur dne 244. ur dne 245. ur dne 246. ur dne 247. ur dne 248. ur dne 249. ur dne 250. ur dne 251. ur dne 252. ur dne 253. ur dne 254. ur dne 255. ur dne 256. ur dne 257. ur dne 258. ur dne 259. ur dne 260. ur dne 261. ur dne 262. ur dne 263. ur dne 264. ur dne 265. ur dne 266. ur dne 267. ur dne 268. ur dne 269. ur dne 270. ur dne 271. ur dne 272. ur dne 273. ur dne 274. ur dne 275. ur dne 276. ur dne 277. ur dne 278. ur dne 279. ur dne 280. ur dne 281. ur dne 282. ur dne 283. ur dne 284. ur dne 285. ur dne 286. ur dne 287. ur dne 288. ur dne 289. ur dne 290. ur dne 291. ur dne 292. ur dne 293. ur dne 294. ur dne 295. ur dne 296. ur dne 297. ur dne 298. ur dne 299. ur dne 300. ur dne 301. ur dne 302. ur dne 303. ur dne 304. ur dne 305. ur dne 306. ur dne 307. ur dne 308. ur dne 309. ur dne 310. ur dne 311. ur dne 312. ur dne 313. ur dne 314. ur dne 315. ur dne 316. ur dne 317. ur dne 318. ur dne 319. ur dne 320. ur dne 321. ur dne 322. ur dne 323. ur dne 324. ur dne 325. ur dne 326. ur dne 327. ur dne 328. ur dne 329. ur dne 330. ur dne 331. ur dne 332. ur dne 333. ur dne 334. ur dne 335. ur dne 336. ur dne 337. ur dne 338. ur dne 339. ur dne 340. ur dne 341. ur dne 342. ur dne 343. ur dne 344. ur dne 345. ur dne 346. ur dne 347. ur dne 348. ur dne 349. ur dne 350. ur dne 351. ur dne 352. ur dne 353. ur dne 354. ur dne 355. ur dne 356. ur dne 357. ur dne 358. ur dne 359. ur dne 360. ur dne 361. ur dne 362. ur dne 363. ur dne 364. ur dne 365. ur dne 366. ur dne 367. ur dne 368. ur dne 369. ur dne 370. ur dne 371. ur dne 372. ur dne 373. ur dne 374. ur dne 375. ur dne 376. ur dne 377. ur dne 378. ur dne 379. ur dne 380. ur dne 381. ur dne 382. ur dne 383. ur dne 384. ur dne 385. ur dne 386. ur dne 387. ur dne 388. ur dne 389. ur dne 390. ur dne 391. ur dne 392. ur dne 393. ur dne 394. ur dne 395. ur dne 396. ur dne 397. ur dne 398. ur dne 399. ur dne 400. ur dne 401. ur dne 402. ur dne 403. ur dne 404. ur dne 405. ur dne 406. ur dne 407. ur dne 408. ur dne 409. ur dne 410. ur dne 411. ur dne 412. ur dne 413. ur dne 414. ur dne 415. ur dne 416. ur dne 417. ur dne 418. ur dne 419. ur dne 420. ur dne 421. ur dne 422. ur dne 423. ur dne 424. ur dne 425. ur dne 426. ur dne 427. ur dne 428. ur dne 429. ur dne 430. ur dne 431. ur dne 432. ur dne 433. ur dne 434. ur dne 435. ur dne 436. ur dne 437. ur dne 438. ur dne 439. ur dne 440. ur dne 441. ur dne 442. ur dne 443. ur dne 444. ur dne 445. ur dne 446. ur dne 447. ur dne 448. ur dne 449. ur dne 450. ur dne 451. ur dne 452. ur dne 453. ur dne 454. ur dne 455. ur dne 456. ur dne 457. ur dne 458. ur dne 459. ur dne 460. ur dne 461. ur dne 462. ur dne 463. ur dne 464. ur dne 465. ur dne 466. ur dne 467. ur dne 468. ur dne 469. ur dne 470. ur dne 471. ur dne 472. ur dne 473. ur dne 474. ur dne 475. ur dne 476. ur dne 477. ur dne 478. ur dne 479. ur dne 480. ur dne 481. ur dne 482. ur dne 483. ur dne 484. ur dne 485. ur dne 486. ur dne 487. ur dne 488. ur dne 489. ur dne 490. ur dne 491. ur dne 492. ur dne 493. ur dne 494. ur dne 495. ur dne 496. ur dne 497. ur dne 498. ur dne 499. ur dne 500. ur dne 501. ur dne 502. ur dne 503. ur dne 504. ur dne 505. ur dne 506. ur dne 507. ur dne 508. ur dne 509. ur dne 510. ur dne 511. ur dne 512. ur dne 513. ur dne 514. ur dne 515. ur dne 516. ur dne 517. ur dne 518. ur dne 519. ur dne 520. ur dne 521. ur dne 522. ur dne 523. ur dne 524. ur dne 525. ur dne 526. ur dne 527. ur dne 528. ur dne 529. ur dne 530. ur dne 531. ur dne 532. ur dne 533. ur dne 534. ur dne 535. ur dne 536. ur dne 537. ur dne 538. ur dne 539. ur dne 540. ur dne 541. ur dne 542. ur dne 543. ur dne 544. ur dne 545. ur dne 546. ur dne 547. ur dne 548. ur dne 549. ur dne 550. ur dne 551. ur dne 552. ur dne 553. ur dne 554. ur dne 555. ur dne 556. ur dne 557. ur dne 558. ur dne 559. ur dne 560. ur dne 561. ur dne 562. ur dne 563. ur dne 564. ur dne 565. ur dne 566. ur dne 567. ur dne 568. ur dne 569. ur dne 570. ur dne 571. ur dne 572. ur dne 573. ur dne 574. ur dne 575. ur dne 576. ur dne 577. ur dne 578. ur dne 579. ur dne 580. ur dne 581. ur dne 582. ur dne 583. ur dne 584. ur dne 585. ur dne 586. ur dne 587. ur dne 588. ur dne 589. ur dne 590. ur dne 591. ur dne 592. ur dne 593. ur dne 594. ur dne 595. ur dne 596. ur dne 597. ur dne 598. ur dne 599. ur dne 600. ur dne 601. ur dne 602. ur dne 603. ur dne 604. ur dne 605. ur dne 606. ur dne 607. ur dne 608. ur dne 609. ur dne 610. ur dne 611. ur dne 612. ur dne 613. ur dne 614. ur dne 615. ur dne 616. ur dne 617. ur dne 618. ur dne 619. ur dne 620. ur dne 621. ur dne 622. ur dne 623. ur dne 624. ur dne 625. ur dne 626. ur dne 627. ur dne 628. ur dne 629. ur dne 630. ur dne 631. ur dne 632. ur dne 633. ur dne 634. ur dne 635. ur dne 636. ur dne 637. ur dne 638. ur dne 639. ur dne 640. ur dne 641. ur dne 642. ur dne 643. ur dne 644. ur dne 645. ur dne 646. ur dne 647. ur dne 648. ur dne 649. ur dne 650. ur dne 651. ur dne 652. ur dne 653. ur dne 654. ur dne 655. ur dne 656. ur dne 657. ur dne 658. ur dne 659. ur dne 660. ur dne 661. ur dne 662. ur dne 663. ur dne 664. ur dne 665. ur dne 666. ur dne 667. ur dne 668. ur dne 669. ur dne 670. ur dne 671. ur dne 672. ur dne 673. ur dne 674. ur dne 675. ur dne 676. ur dne 677. ur dne 678. ur dne 679. ur dne 680. ur dne 681. ur dne 682. ur dne 683. ur dne 684. ur dne 685. ur dne 686. ur dne 687. ur dne 688. ur dne 689. ur dne 690. ur dne 691. ur dne 692. ur dne 693. ur dne 694. ur dne 695. ur dne 696. ur dne 697. ur dne 698. ur dne 699. ur dne 700. ur dne 701. ur dne 702. ur dne 703. ur dne 704. ur dne 705. ur dne 706. ur dne 707. ur dne 708. ur dne 709. ur dne 710. ur dne 711. ur dne 712. ur dne 713. ur dne 714. ur dne 715. ur dne 716. ur dne 717. ur dne 718. ur dne 719. ur dne 720. ur dne